

CRONOLOGIA MERCÈ RODOREDÀ

FONT: Fundació Mercè Rodoreda: <https://www.mercerodoreda.cat/>

1908

El dia 10 d'octubre de 1908 neix Mercè Rodoreda Gurguí en una petita torre amb jardí, propietat del seu avi, situada al carrer de Sant Antoni, actualment Manuel Angelon, del barri de Sant Gervasi de Cassoles, de Barcelona. Filla única del matrimoni format per Andreu Rodoreda Sallent i Montserrat Gurguí Guàrdia. Al pare, comptable d'una armeria, sempre li va agradar el teatre. La mare sentia certa inclinació per a la música. Ambdós van compartir l'afició pel teatre, en un ambient bohemí, i van assistir a l'Institut del Teatre, que dirigia Adrià Gual, per aprendre declamació.

1909

Joan Gurguí Guàrdia, germà de Montserrat, marxa a Argentina.

1915 - 1917

Estudis primaris a dues escoles diferents: al col·legi de Lourdes, de Sarrià, i en un altre més a prop de casa seva, entre els carrers Pàdua i Vallirana. De fet, el seu gran mestre va ser el seu avi, admirador de Verdaguer i col·laborador de La Renaixença.

1917

Participa en la representació de la comèdia El misteriós Jimmy Samson, realitzada per una companyia amateur a l'Ateneu de Sant Gervasi. Rodoreda representa el paper de Ketty.

1919

Joan Gurguí, que havia mantingut una correspondència regular amb la seva família, retorna a Barcelona. Mercè vivia amb entusiasme l'espera i l'arribada de les cartes del tiet, que, amb el temps, arriba a mitificar.

1921

Mor el seu avi, Pere Gurguí. L'arribada del seu tiet a casa dels Gurguí canvia el tipus de vida de la família. S'imposa l'austeritat i l'ordre convencional.

1928

El 10 d'octubre, dia en què complia vint anys, es casa amb Joan Gurguí Guàrdia, catorze anys més gran que ella, a la parròquia de la Bonanova, de Barcelona, amb dispensa papal pel grau de consanguinitat.

1929

El dia 23 de juliol neix en Jordi, fill únic de la Mercè Rodoreda i en Joan Gurguí. Mercè Rodoreda comença, aleshores, a actualitzar-se en tots els sentits i busca una projecció, un treball que l'alliberi de la dependència econòmica i social contreta amb el seu marit.

1932

Es publica a l'editorial Catalònia la primera novel·la de Mercè Rodoreda: *Sóc una dona honrada?* Escriu contes per a diversos diaris.

1933

Mercè Rodoreda ingressa al periodisme a través de *Clarisme*, en el qual col·labora des del mes d'octubre de 1933 fins al 1934, on publica les seves entrevistes a escriptors i artistes plàstics; també cròniques de la ciutat o viatges.

1934

Publica *Del que hom no pot fugir*, en les edicions de *Clarisme*, i en edicions Proa *Un dia en la vida d'un home*. Mercè Rodoreda comença a relacionar-se amb el món de la literatura, a través de l'escriptor J. Puig i Ferrer, director de Proa. Coneix, d'una banda, a Andreu Nin, que tradueix directament del rus novel·les de Dostoievski, L. Tolstoi..., i de l'altra, a escriptors com Francesc Trabal, Joan Oliver, Joan Prat, conegut per Armand Obiols, que havien pertangut a La Colla de Sabadell i més tard al Club dels Novel·listes com la mateixa Rodoreda. Aquest any també surt a la venda l'assaig

Polèmica, de Delfí Dalmau, on l'autor entrevista a Mercè Rodoreda, i en la introducció fa unes declaracions que anticipen els valors literaris de l'escriptora.

1935 - 1939

Escriu contes infantils a la pàgina setmanal del diari La Publicitat, anomenada Una estona amb els infants, i contes a La Revista, La Veu de Catalunya i Mirador...

1936

Apareix publicada la seva quarta novel·la, *Crim*, rebutjada posteriorment per l'escriptora, com fa també amb les tres anteriors.

1937

Comença a treballar com a correctora de català al Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya. Coneix a escriptores com ara Aurora Bertrana, M. Teresa Vernet i fa altres amistats: Susina Amat, Julieta Franquesa, Anna Murià i Carme Manrubia. Amb *Aloma*, la seva cinquena novel·la, guanya el Premi Crexells. Andreu Nin, amb qui Rodoreda mantingué relació, mor assassinat. Aquest mateix any Mercè Rodoreda i el seu marit, Joan Gurguí, se separen.

1938

Es publica *Aloma* per la Institució de les Lletres Catalanes a Barcelona. Mercè Rodoreda viatja a Praga amb l'escriptor Francesc Trabal en representació del PEN Club de Catalunya, i allà llegeix una salutació redactada pel poeta Carles Riba.

1939

Mercè Rodoreda emprèn el camí de l'exili el 23 de gener, i deixa al seu fill amb la seva mare pensant en un retorn proper. Surt de Barcelona juntament amb altres intel·lectuals en un bibliobús de la Institució de les Lletres Catalanes que els trasllada a Girona, d'on passen al Mas Perxés, a Agullana (Alt Empordà) per dirigir-se, després, a Perpinyà i Toulouse, fins a instal·lar-se en un castell del segle XVIII, disposat per acollir refugiats, a Roissy-en-Brie, població propera a París. Allà viu uns mesos juntament amb altres escriptors: Anna Murià i família, C.A. Jordana i família, Armand

Obiols, Francesc Trabal, etc. En aquest context comença la relació sentimental entre Rodoreda i Obiols, la seva parella a l'exili. La Segona Guerra Mundial trenca, però, l'estabilitat de Roissy i els obliga a començar el periple de nou: uns escullen l'exili cap a Hispanoamèrica i altres, com ara Rodoreda i Obiols, decideixen quedar-se a Europa.

1940 - 1944

Fugida de París amb l'entrada dels alemanys. Acabada la Segona Guerra Mundial, Mercè Rodoreda s'instal·la a Limoges i al cap de poc temps a Bordeus, juntament amb Joan Prat. Durant aquests primers anys es guanya la vida cosint per a uns magatzems i escriu contes, que primer publica en revistes de l'exili i posteriorment reuneix a *Vint-i-dos contes*.

1946

Es traslladen a París, al carrer Cherche-Midi, número 21, al costat de la zona on es reunien els intel·lectuals: Saint-Germain-des-Prés. Segueix escrivint contes i comença a dedicar-se a la poesia. Obiols treballa com a responsable de la Revista de Catalunya a l'exili.

1947 - 1953

Mercè Rodoreda comença a tenir problemes de salut; a més a més es ressent d'una estranya paràlisi al braç dret que li impedeix enfrontar-se a una creació literària llarga. Busca com a mestre per a la seva poesia i, a vegades, com a corrector a Josep Carner. Amb ell manté una intensa i afectuosa correspondència. Amb l'obra poètica aconsegueix diferents premis: als Jocs Florals de 1947 a Londres, rep la Flor Natural; a l'any següent, als de París, li donen novament la Flor Natural i, per últim, a Montevideo, el 1949, és nomenada Mestra en Gai Saber".

1951

S'interessa per la pintura. S'apropa als pintors més destacats d'aleshores: Picasso, Klee, Kandinsky, Miró..., als quals intenta imitar.

1952

Cura al balneari Châtel-Guyon, prop de Vichy, lloc on a més de la seva recuperació comença a gaudir d'una soledat que li permet, no tardant, endinsar-se de ple en l'obra creativa.

1954

Rodoreda fixa la seva residència a Ginebra, ja que Obiols treballa en aquesta ciutat com a traductor de la UNESCO. Segueix conservant la seva habitació de París. L'alleugeriment econòmic els permet llogar un apartament a un barri burgès al carrer Vidollet, número 19, on des de la terrassa s'observa un bonic panorama: la muntanya pelada del Salève, el llac Lemán, al fons el cim del Mont-Blanc. També aquí es dedica esporàdicament a la pintura. Es casa el seu fill únic.

1956

Envia a Mèxic tres sonets: Evocació dels morts, que pertanyen al projecte inacabat Món d'Ulisses, que presideix Agustí Bartra. N'és la guanyadora i els hi publiquen a Gasetta de Lletres, suplement literari de La Nova Revista. A Barcelona, clandestinament, es convoquen els primers premis literaris en català. Rodoreda guanya el Premi Joan Santamaria amb el conte Carnaval, escrit a Bordeus durant la guerra.

1957

Guanya el Premi Víctor Català amb la recopilació de contes que ha escrit a l'exili, sota el títol *Vint-i-dos contes*. Si el premi J. Santamaria li va donar ànims, el Víctor Català significa l'embranchida definitiva per continuar una obra ara ja imparable.

1958

Publica *Vint-i-dos contes*.

1959

Presenta al Premi Joanot Martorell *Una mica d'història*, que es publica al 1967 amb el títol de *Jardí vora el mar*. Escriu el conte *Rom Negrita* per *Els 7 pecats capitals vistos* per 21 contistes. Comença a escriure *Colometa*, la futura *La Plaça del Diamant*.

1960

Es presenta al Premi Sant Jordi *Colometa*. No guanya, però obté el vot de Joan Fuster, que la recomana al Club dels Novel·listes, el director del qual, Joan Sales, s'interessa vivament per a la novel·la i inicia un contacte epistolar amb Mercè Rodoreda. Obiols fixa definitivament la seva residència a Viena per motius de treball.

1961

Envia *La Mort i la primavera* al Premi Sant Jordi, novament sense èxit. És publicada pòstumament el 1986.

1962

Publicació de *La Plaça del Diamant* al Club dels Novel·listes.

1964

Mor Montserrat Gurguí, mare de l'escriptora.

1965

El 25 d'agost escriu a Joaquim Molas en resposta a la sol·licitud de posar en marxa l'edició de les seves obres completes. Rebutja la publicació de les quatre primeres novel·les i accepta reelaborar *Aloma*. Comença a ser reconeguda fora de Catalunya gràcies a la traducció de les seves obres. La primera és la de *La Plaça del Diamant*, traduïda a l'espanyol al 1965, a l'anglès (1967), a l'italià (1970), al francès (1971), etc.

1966

Publicació de *El Carrer de les Camèlies*, que rep el Premi Sant Jordi 1966. Mor el seu marit Joan Gurguí.

1967

Publicació de *Jardí vora el mar*. *El carrer de les Camèlies* rep el Premi de la Crítica. Es publica el volum de contes *La meva Cristina* i altres contes. Treballa en *Mirall trencat*.

1969

Publicació de la nova versió d'*Aloma*. *El carrer de les Camèlies* rep el premi Ramon Llull.

1970

A partir d'aquest any, es multipliquen les traduccions de les seves obres a les més diverses llengües, incloses les més remotes (japonès, vietnamita, etc.).

1971

Armand Obiols mor a Viena.

1972

Mercè Rodoreda passa l'estiu a Romanyà de la Selva, a El Senyal, la casa de la seva amiga Carme Manrubia. Aquí hi viu sis anys, fins que el 1978 té construïda la seva pròpia casa.

1973 - 1975

Acaba *Mirall trencat* a Romanyà, que es publica el 1974. Tanca el pis de Ginebra. Comença a escriure *Quanta, quanta guerra...*

1976

Primera tesi doctoral sobre la narrativa de Mercè Rodoreda, obra de Carme Arnau.

1977

Edicions 62 inicia la publicació de les seves Obres completes.

1978

Versió televisiva d'*Aloma*, dirigida per Lluís Pascual. Publica *Semblava seda* i altres contes, amb narracions escrites des de la guerra fins a la mort d' A. Obiols.

1980

Es publica la recopilació de Tots els contes. Rep el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes; i el Ciutat Barcelona per Viatges i flors; *Quanta, quanta guerra...* mereix el Premi Crítica Serra d'Or, ambdues obres són publicades aquest mateix any. Pregonera de les Festes de la Mercè de Barcelona.

1982

S'estrena la versió cinematogràfica de *La Plaça del Diamant*, dirigida per Francesc Betriu. Escriu *Imatges d'infantesa*, breus relats biogràfics publicats a la revista Serra d'Or.

1983

Mor el dia 13 d'abril en una clínica de Girona, víctima de càncer, i és enterrada al cementiri de Romanyà de la Selva.